

Fárren Supmii dahje Suomas olgoriikii

Kela®

Mo beasat Suoma sosiáladorvui,
ja mii dáhpáhuvvá go fárret olgoriikii?
Oanehaččat ja čielgadiit

Siddoallu

Go fárret Supmii dahje Suomas	1
Go fárret Supmii	2
Gii oažžu Áel doarjagi?	2
Mii lea fásta ássan?	3
Bargin Supmii	3
Áel doarjagiidda gullevaš eavttut	7
Ohcan Suoma sosiáladorrvui	7
Doarjagiid ohcan	7
Go fárret Suomas olgoriikii	8
Gaskaboddasaš dahje fásta fárren?	8
Oassi jagais olgoriikkain	9
Bargan Eu-riikkas, Eta-riikkas dahje Šveicas	10
Fárren sosiáladorvosoahpamušriikii	10
Sáddejuvvon bargit	11
Stuđeanttat ja dutkit	12
Bearašlahtut	12
Vuoigatvuohta Áel ovdduide olgoriikkas	13
Almmuheapmi ja ohcan	14
Mearrádus	14
Máhccan Supmii	14
Lassidieđut	15
Áel bálvala	16

Go fárret Supmii dahje Suomas

Dán brošyras mitaluvvo, makkár eavttuiguin sáhtát oažžut Áel doarjagiid, go fárret Supmii.

Brošyra nubbi oassi mitala, mii dáhpáhuvvá du sosiáladorvui, go fárret eret Suomas.

Brošyra mitala jagi 2017 dilis.

Áel máksá ruđalaš doarjaga sierra eallindiliin.

Dábálaččat Áel fuolaha du vuodđodorvvus dalle, go eará boađut báhcet unnin.

Áel doarjagat leat ovdamearkan:

- álbmotealáhat, dáhkádusealáhat ja earát ealáhatolbmuid doarjagat
- ássandoarjja
- buohcamii gullelaš doarjagat
- bargguheame vuodđodorvu
- stuđeantta doarjagat
- mánnábearrašiidda oaivvilduvvon doarjagat.

Oaččot dieđu Áel doarjagiin Áel neahttasiidduin čujuhusas

 www.kela.fi

Oaččot dieđu maiddái doarjaga giedáhalli brošyrain (geahča maŋŋebearpma).

Áel doarjagiid ákkat leat meroštallojuvvon lágas.

Go Áel mearrida muhtun doarjagis, juohke ohcci eallindilli giedáhallo persovnnalaččat.

Ohcciid eallindilli ja doarjaga dárbbut leat dávjá oalle earaláganat.

Danin maiddái doarjagiid mearri ja ákkat molsašuddet.

Go fárret Supmii

Váldonjuolggadus lea, ahte sáhtát oažžut Áel doarjagiid, jus ásat Suomas fásta.

Doarjaga oažžumii váikkuha goittotge dat, fárretgo Supmii

- muhtun Davviriikkas
- muhtun Eurohpá uniovnna (EU) dahje Eurohpá dálloalloguovllu (EDG)riikkas dahje Šveicas
- riikkas, mainna Suomas lea sosiáladorvosoahpamuš (gč. s. 4).

EDG-riikkat leat Eurohpá uniovnna riikkat sihke Norgaa, Islánda ja Liechtestein.

Doarjaga oažžumii váikkuha lassin, ahte fárretgo Supmii

- bargit ja fitnodatdoallin
- stuđeantan
- bearašláhtun
- sáddejuvvon bargin.

Gii oažžu Áel doarjagiid?

Áel doarjagiid oažžu dábálaččat olmmoš, mii gullá Suoma sosiáladorvui.

Dasa gullet dábálaččat buohkat, geat ásset Suomas fásta. Spiehkastahkan leat goittotge Suomas ássi, muhto nuppi Eurohpá uniovnna riikkas bargi olbmot.

Olbmot, geain lea Suomas buohcuvuodadáhkádus, geat ožžot Áel-koartta.

Mii lea fásta ássan?

Ásat fásta Suomas, jus dus lea dáppá fásta visti ja ruoktu ja ásat enaš dáppe.

Go fárret Supmii, Áel árvoštallá fárrema fástavuođa.

Árvoštallamis váldo vuhtii du dilli oppalaččat, masa váikkuhit ovdamearkan čuoovvovaš áššit:

- Máhcat olgoriikkas ruovttoluotta Supmii ássat.
- Dus lea bargosoahpamuš Suomas dahkkojuvvon barggu várás.
- Leat náittosdilis dahje eará lagaš bearašgaskavuodas olbmui, gii ássá fásta Suomas.

Jus fárret Supmii gaskaboddasaččat, dus ii dábálaččat leat vuoigatvuohta Suoma sosiáladorvui. Ovdamearkan stuđeanta lea Suomas gaskaboddasaččat, jus áidna sivvan riikkas orrumii lea stuđerén.

Bargin Supmii

Dus lea vuoigatvuohta Áel doarjagiidda, juos fárret fásta Supmii.

Juos it fárre Supmii fásta, sáhtát goittotge gullat Suoma sosiáladorvui barggu vuodul.

Sosiáladorvvuidat váikkuha dat, man guhká bargan bistá ja gude riikkas fárret Supmii.

- Juos boadát Supmii bargui vuollái 4 mánnui, dus lea muhtun dáhpáhusain vuoigatvuohta almmolaš dearvvašvuodafuolahussii. Juos boadát Supmii EU-riikkas dahje EDG-riikkas dahje Šveicas, dus lea vuoigatvuohta maiddá mánáid ruovttudikšuma doarjagii.
- Juos du bargogaskavuota bistá unnimustá 4 mánotbaji, sáhtát gullat Suoma sosiáladorvui bargama álgu rájes. Dalle bargoáigi ja bálká galget deavdit uhcimusgáibádusa dási.

Uhmimusbargoáigi lea dábálaččat 18 diimmu vahkus.

Bálká galgá lea bargoeaktosoahpamuša mielde dahje unnimustá 1 187 euro mánus (dilli jagi 2017).

Jus fárret Supmii Eurohpá uniovnna olggobealde, Áel sáhtta máksit mánáidruđa ja ruovttudikšundoarjaga dušše, juos du bargan galgá bistit unnimustá 6 mánotbaji. Lassi gáibiduvvo, ahte du mánná ássá Suomas. Vai oaččošit bargguhisvuodabeaiveruđa, fertet bargat Suomas unnimustá 6 mánotbaji áiggi ovdal bargguhisvuolta báhcima.

Sosiáladorvossoahpamušriikkain fárren bargit

Suopma lea čatnan muhtun riikkaiguin sosiáladorvvu guoskevaš soahpamušaid.

Dát riikkat leat:

- Davviriikkat (Suopma, Ruotta, Danmárku, Norga ja Islánda)
- Ovtastuvvan stáhta ja Kanáda (ja Quebec)
- Chile
- Israel
- Austrália
- India
- Kiinná
- Máтта-Korea.

Soahpamušat gusket dábálaččat ealáhagaid ja oassi maiddái buohccedivššu.

Juos boadát dáid riikkain, dárkkis Áel:as, mo soahpamušat váikkuhit du sosiáladorvui.

Jeara lási telefonnummiris
020 634 0200

Sáddejuvvon bargit

Juos bargoaddi sádde du Supmii bargui eará sajis go EU ja EDG guovllus dahje Šveiccas, dutnje gusket seammá njuolggadusat eará bargiide.

Juos gulat Suoma sosiáladorvui, go fárret riikii fásta dahje juos áiggot bargat Suomas unnimustá 4 mánotbaji ja bálkká ja bargoáiggi guoskevaš gáibádusat divvet.

Juos boadát sáddejuvvon bargit nuppi EU-riikkas dahje EDG-riikkas dahje Šveiccas, gulat du vuolginriikka sosiáladorvui.

Oaččot fáhkka buohcuvuođa gáibidan divššu eurohpalaš buohcuvuođakoarttain, man oaččot vuolggariikkas. Vuolggariikka virgeoapmahaš lea addán dutnje duođaštusa (A1/E101) das, ahte du nargoaddi lea sádden du Supmii bargui.

Juos boadát sáddejuvvon bargin riikkas, mainna Suomas lea sosiáladorvosoahpamuš, oaččot soahpamušas máinnašuvvon doarjagiid vuolggariikkas.

Sáhtát oažžut eará go soahpamušas máinnašuvvon doarjagiid Suomas, juos leat fárren dáike fásta dahje boadát Supmii bargui unnimustá 4 mánotbadjái.

Bárggu bokte ákkastuvvon sosiáladorvu´

Juos barggat Suomas, sáhtát oažžut maiddái sosiáladorvvu, man vuoddu lea barggus. Dat leat ovdamearkan bargoealáhat, dietnasii čadnojuvvon bargguhisvuodadorvu sihke bargodáhpedorpmiide ja ámmátdávddaide gullevaš doarjagat. Dain fuolahit priváhta dáhkádusfitnodagat ja foanddat, ii nappo Áel.

Bearašlahtut

Go fárret Supmii bargi dahje stuđeantta bearašlahttun, fertet dábálaččat ássat Suomas fásta, vai sáhtát gullat Suoma sosiáladorvui.

Juos leat EU-riikkain dahje EDG-riikkain dahje Šveiccas boahtán bargi bearašlahttu, sáhtát oažžut buohccedivššu, mánáidruđa ja mánáid ruovttudikšundoarjaga, vaikke it ieš ásašii Suomas dahje ásat dušše gaskaboddasaččat.

Juos boadát Supmii bargui muhtun eará riikkas, sáhtát oažžut mánáidruđa ja mánáid ruovttudikšundoarjaga mánás, guhte ássá Suomas, vaikke mánná ássá dušše gaskaboddasaččat.

Muhtun riikkain čadnojuvvon sosiáladorvosoahpamušat sáhtte váikkuhit maiddá bearašlahtuid sosiáladorvui.

Sáddejuvvon bargiid bearašlahtut bissot dábálaččat vuolggariikka sosiáladorvvus.

Stuđeanttat

Juos fárret Supmii dušše stuđerema dihtii dahjege gaskaboddasaččat, sáhtát gullat dihto eavttuiguin sosiáladorvui.

Juos stuđeremii gullet maiddá eará sivat go stuđerem, dego bargan, sáhtát gullat dihto eavttuiguin sosiáladorvui.

Dutnje ii goittotge dábálaččat sáhte máksit stuđerendoarjaga Suomas.

Juos boadát olgoriikkain, dárkkis du vuoigatvuodaid stuđerendoarjagii Áel:as.

Áel:a doarjagiidda gullevaš eavttut

Áel máksá doarjagiid goittotge dušše dan beavvi rájes, go gulat Suoma sosiáladorvui.

Muhtun doarjagat máksojuvvojit goittotge dušše daidda, geat leat gullan Suoma sosiáladorvui dihto áigge ovdal doarjaga miediheami. Dát doarjagat leat ovdamearkan váhnenvuoda vuodul máksojuvvon beaveruđat, Áel:a máksán bargguhisvuodadorvvu vuodđobeaveruhta, Áel:a ealáhagat sihke badjel 18-jahkásaččaid lápmásiiddoarjagat.

Muhtun doarjagiid miedihetiin váldojuvvojit vuhtii dáhkádusbajit nuppi EU-riikkas dahje EDG-riikkas dahje Šveiccas.

Sáhtát ovdamearkan oážžut etniidruđa, go leat gullan Suoma sosiáladorvui unnimustá 180 beavvi dakkaviđe ovdal máná rehkenastojuvvon riegádanáiggi. Dán áigái sáhttá dohkkehit maiddái buohccedáhkádusbadji nuppi EU-riikkas dahje EDG-riikkas dahje Šveiccas. Dárkkis Áel:as, goas sáhtát oážžut Áel doarjaga.

Jeara lasi
telefonnummiris
020 634 0200

Ohcan Suoma sosiáladorvui

Juos fárret Supmii fásta, oza gullama Áel:a dikšon sosiáladorvui. Daga ohcamuša Áel:a neahttasiidduin áššiiddikšunbálvalusa bokte (www.kela.fi/asiointi) dahje skoviin, man máhcahat Áel:a doaimmahakkii.

Áel sádde dutnje áššis girjjálaš mearrádusa.

Juos mearrádus miehtemielalaš, dutnje sáddejuvvo Áel-koarta dahjege buohcuvuodadáhkáduskoarta.

Doarjagiid ohcan

Áel doarjaga sáhtát ohcat sierra iežas skoviiguin dahje Áel:a neahttasiidduid áššiiddikšunbálvalusa bokte www.kela.fi/asiointi.

Go fárret Suomas olgoriikii

Go fárret olgoriikii, almmut nuppástusas Áel:ii Maiddái gaskaboddasaš orrumis olgoriikkain galgá dahkat almmuhusa Áel:ii

Almmut Áel:ii maiddái olgoriikkain dáhpáhuvvan diliid nuppástuvvamis. Dat sáhttet leat ovdamearkan stuđeremii dahje bargama álggaheapmái dahje loahpaheapmái dahje bearašgaskavuodaide.

Gaskaboddasaš fárren dahje fásta fárren?

Vuoigatvuohta Suoma sosiáladorvui čovdojuvvo dábálaččat dan vuodul, man guhká áiggot leat olgoriikkain.

Juos áiggot leat olgoriikkain unnimustá jagi, gulat dan áigge dábálaččat Suoma sosiáladorvui.

Dalle sáhtát oažžut daid Áel:a doarjagiid, mat máksojuvvojit olgoriikii.

Dat leat ovdamearkan ealáhagat, mánáidruhta, etniiddoarjja ja vánhemiidovddut.

Juos fárret olgoriikii fásta, it dábálaččat gula Suoma sosiáladorvui. Fárren gehččojuvvo fástán, juos dan lea oaivil bistit badjel jagi. Dalle vuoigatvuohta Áel:a doarjagiidda dábálaččat nohká, go fárret riikkas.

Go fárret nuppi riikii, váldde čielgasa
sáhtátgo beassat ođđa ássanriikka
sosiáladorvui.

Muhtun sierrajoavkkut sáhttet gullat
Suoma sosiáladorvui, vaikke leat
olgoriikkain badjel jagi.
Juos leat ovdamearkan stuđeanta dahje
sáddejuvvon bargi, oza Áel:as
mearrádusa gullat Suoma sosiáladorvui.

Stáhta virgeolbmot dahje vuolggahus-
dahje ovddidanovttasbarggus lean
Suoma riikkavuložat seilot Suoma
sosiáladorvvus almmá ohcama.
Sin bearašlahtut galget ohcat
sosiáladorvvus seailuma.

Oasi jagis olgoriikkain

Juos ásat olgoriikkas jeavddalaččat badjel
beali jagis, dus ii leat dábálaččat
vuoigatvuohta
Suoma sosiáladorvui.

Sáhtát goittotge bissut Suoma
sosiáladorvvus, juos dus leat ain
čanastagat Supmii.

Go dat árvoštallojuvvojit, válde vuhtii
ovdamearkan Suomas dahje olgoriikkas
ássama áigi ja bearaščanastagat.

Bargan nuppi EU-riikkas dahje EDG-riikkas dahje Šveiccas.

Juos álggahat barggu muhtun EU-riikkas dahje EDG-riikkas dahje Šveiccas, oanehašge bargan sirdá du dábálaččat barganriikka sosiáladorvui.

Gulat barganriikkat sosiáladorvui das fuolatkeahhtá, man riikkas ásat.

Bargit gullet dušše ovtta riikka sosiáladorvui háválassii.

It nappo sáhte seammá áigge gullat Suoma sosiáladorvui, juos gulat muhtun nuppi riikka sosiáladorvui.

Rádjabargit

Rádjabargi lea olmmoš, guhte máhccá jeavddalaččat beaivválaččat dahje unnimustá oktii vahkkui ássanriikki, gos ássá fásta.

Juos barggat rádjabargin nuppi EU-r dahje EDG-riikkas, gulat barganriikka sosiáladorvui das fuolatkeahhtá, guđe riikkas ásat.

Mearraalbmát

Mearralabmát gullet dan riikka sosiáladorvui, man leavgga vuolde bargodámppa lea. Dát gohčoduvvo leavganjuolggadussan.

Juos barggat mearraalmmájin nuppi EU- dahje EDG-riikka leavgga atnán dámppas, gulat dávjá dan riikka sosiáladorvui, vaikke ásašit fásta Suomas.

Fárren sosiáladorvoriikki

Suomas lea sosiáladorvosoahpamuš Davviriikkaiguin, Ovttastuvvon stáhtaiguin (Quebeciin), Chilein, Israeliin, Austráliain, Indiain, Kiinnáin ja Mátta-Koreain.

Soahpamušat gusket dábálaččat lagamustá ealáhagaid ja osiid buohccedikšuma.

Sierra riikkain sosiáladorvosoahpamuš guoská sierra ášiid, nuba gánneha čielggadit ovdal fárrema, mo riikkaid gaskasaš soahpamušat váikkuhit sosiáladorvui.

Jeara lasi
telefonnummiris
020 634 0200

Sáddejuvvon bargit

Sáddejuvvon bargit leat olbmot, geaid suopmelaš bargoaddi lea sádden bargui olgoriikii.

Bargogohččun eará go EU-riikii dahje EDG-riikii dahje Šveicii.

Almmut Áel:ii olgoriikkas bargamis. Juos gohččun bistá vuollái jagi, seaillo Suoma sosiáladorvvus-

Juos bargan bistá badjel jagi, oza Áel:as mearrádusa gullamis Suoma sosiáladorvui.

Ohcamuš galgá dahkkot jagi siste fárremis.

Bargogohččun EU-riikii dahje EDG-riikii dahje Šveicii.

Juos don sáddejuvvot sáddejuvvon bargin dáidda riikkaide, seaillo dábálaččat Suoma sosiáladorvvus oppa gohččuma áigge.

Bargoaddi galgá ohcat dutnje Ealáhatdorvoguovddázis duodaštusa, mainna čujuhat nuppi riikkas, ahte gulat ain Suoma sosiáladorvui.

Lassieduid duodaštusa ohcamis oáččot Ealáhatdorvoguovddázis www.etk.fi.

Bargogohččun sosiáladorvosoahpamušriikii

Juos don sáddejuvvot bargui sosiáladorvosoahpamušriikii, seaillo dábálaččat soahpamuša gokčan doarjagiid dáfus Suoma sosiáladorvvus. Bargogohččun sáhhtá bistit dalle badjel jagige.

Dáid dáhpáhusain bargoaddi galgá ohcat dutnje Ealáhatdorvoguovddázis soahpamuša.

Dan vuodul Áel addá dutnje almmá ohcama mearrádusa vuoigatvuodas Áel:a ovdduide.

Stuđeanttat ja dutkit

Sáhtát gullat Suoma sosiáladorvui, vaikke stuđerešit olgoriikkas badjel jagi. Juos du stuđeren bistá badjel jagi, oza Áel:as mearrádusa gullamis Suomas sosiáladorvui. Daga ohcamuša jagi siste olgoriikii fárremis.

Juos barggat stuđerema áigge, dutnje sáhttet guoskat bargi njuolggadusat, eandalii juos orut EU-riikkas.

Muitte almmuhit Áel:ii olgoriikkas bargan barggus. Váldde čielgasa maddái barganriikka sosiáladorvonjuolggadusain.

Bearašlahtut

Olgoriikii fárren bearašlahtuid vuoigatvuohta Suoma sosiáladorvui lea dábálaččat das gitta, man guhká orruma lea ulmil bistit. Juos áiggot ássát olgoriikkas eanemustá jagi, gulat dábálaččat Suoma sosiáladorvui.

Juos fárret ovdamearkan sáddejuvvon bargi, stáhta virgeolbmo, stuđeantta dahje vuolggahus- dahje ovddidanovttasbarggu bearašlahtun, sáhtát ohcat Áel:as gullama Suoma sosiáladorvui. Dalle orrun sáhtta bistit badjel jagige.

Bargan olgoriikkain sáhtta goittotge váikkuhit dasa, sáhtátgo gullat Suoma sosiáladorvui.

Jeara lasi
telefonnummiris
020 634 0200

Vuoigatvuohta Áel:a ovdduide olgoriikkain

Juos gulat olgoriikkas orodettiin Suoma sosiáladorvui, sáhtát oažžut dábálaččat seammá doarjagiid, maid oaččošit Suomas. Olgoriikiige máksojuvvojit ovdamearkan mánáidruhta, etniidoarjja sihke vanhemiidovddut.

Buot Áel:a doarjagat eai goittotge máksojuvvo olgoriikii.

Juos gulat Suoma buohcuvuodáhádussii, sáhtát ohcat Áel:as nuvtá eurohpálaš buohccedikšunkoartta. Dainna oaččut fáhkka buohccáma gáibidan divššu EU-riikkas dahje EDG-riikkas dahje Šveiccas.

Sáhtát dingot koartta nummiris
020 692 203

Ealáhagaid máksin olgoriikii

Fásta olgoriikii fárren ealáhatoažžuide máksojuvvo álbmotealáhat ja bearašealáhat eanemustá jagi áigge olgoriikii fárremis.

EU-riikii dahje EDG-riikii dahje Šveicci dahje sosiáladorvosoahpamušriikii fárrejuvvon olbmuide máksojuvvo ealáhat goittotge dábálaččat guhkit áigge. Bargonávccahisvuodaealáhat máksojuvvo dušše EU-riikii dahje EDG-riikii dahje Šveicci Dáhkádusealáhat ii máksojuvvo, juos fárret fásta olgoriikii.

Bargoealáhagaid čoggomis ja máksimis olgoriikii oaččot lassiedieđuid Ealáhatdorvoguovddážiš [www. etk.fi](http://www.etk.fi).

Almmuhus ja ohcan

Almmut Áel:ii gaskaboddasaš dahje fásta fárremis olgoriikii.

Almmuhusa sáhtát dahkat Áel:a neahttasiidduid áššiiddikšunbálvalusa bokte.

 www.kela.fi/asiointi

Sáhtát almmuhit áššis maiddái skoviin Y 38 dahje telefavnain.

Muhtun dáhpáhusain sáhtát gullat Suoma sosiáladorvui, vaikke orut olgoriikkain eanet go ovtta jagi. Oza sosiáladorvui gullama Áel áššiiddikšunbálvalusas. Sáhtát maiddái deavdit skovi Y 38.

Skovit leat Áel:a neahttasiidduin.

 www.kela.fi/lomakkeet

Sáhtát deavdit ja printet ohcamuša fierbmesiidduin.

Sáhtát sáddet ohcamuša ja mildosiid Áel:ii Geahča fierbmediiddu **www.kela.fi /postiosoitteet** man čujuhussii reivve galgá sáddet. Sáhtát jearrat čujuhusa maiddái Áel:a bálvalannummiris.

 Jeara lasi telefonnummiris
020 634 0200

Muitte almmuhit fárremis maiddái magistaráhtii.

Juos it šat gula Suoma sosiáladorvui, máhcat Áel-koartta ja eurohpálaš buohccedikšunkoartta Áel:ii

Mearrádus

go ohcamuš lea giedahallon, oažžot mearrádusa ruoktot. Das muitaluvvo, gultatgo Suoma sosiáladorvui.

Máhccan Supmii

Juos leat gullan Suoma sosiáladorvui ovdal olgoriikii vuolgima ja máhcat Supmii, almmut máhccamis Áel:ii

Juos it leat árabut gullan Suoma sosiáladorvui, oza Áel:as sosiáladorvui gullama.

Lassidiedut

Telefornas ja nehtas

Áel:a Riikkaidgaskasaš áššiid guovddáš addá dieđu Supmii dahje olgoriikii fárremis:

 www.kela.fi/kv-keskus

Sosiáladorvui gullevaš áššit, go fárrer Supmii dahje olgoriikii: (bálvala maiddáii engelasgillii)

 020 634 0200

Ruotagielat bálvalannummir:

 020 634 0300

Studerendoarjagii gullevaš áššit, juos čadahat dutkosa olgoriikkain:

 020 634 6630
vu–be dmu 13–15

Rájáid rasttildeaddji dearvvašvuodafuolahusa oktavuodábáiki fállá nehtas ja šleađgapoasttain dieđu dearvvašvuodábálvalusaid geavaheamis Suomas ja olgoriikkain.

 www.hoitopaikanvalinta.fi

 yhteyspiste@kela.fi

Ohcamuša giedahallama oktavuodas Áel sáhttá oážžut dieđuid sihke Suoma ja olgoriikka virgeoapmahačas.

Dárbbasatgo dulkka?

Jus dárbbasat dulkonveahki, váldde oktavuoda Áel:ii dahje geahča lassedieđuid čujuhusas

 www.kela.fi/tulkkaus

Áigáibohtindoarjja lea manimuš saji doarjja.

Sáhtát oážžut Áel:s vuoddoáigáibohtindoarjaga, jus visot du boadut ja várit ja earát dutnje mieđihuvvon sosiáladoarjagat eai reahkká vealtameahttun árgabeaivvi goluide, dego borramuššii ja ássamii.

www.kela.fi/toimeentulotuki

Áel bálvala

Neahtas

Áel neahttasiidduin oaččut dieđu ja sáhtát dikšut áššiidat.

Sáhtát rehkenastit doarjagiid meriid rehkenastinbálvalusas.

Áel fierbmeseiddut leat čujuhusas

 www.kela.fi

Áel áššiiddikšunbálvalusas lea dorvvolaš dikšut áššiid neahtas.

Áššiiddikšunbálvalussii čálihat sisa iežat neahttabaŋkodovdaladagaiguin dahje giehtatelefuonna mobiilannehusain.

Áel áššiiddikšunbálvalusas sáhtát

- Ohcat Suoma sosiáladorvui gullama
- ohcat Áel ovdduid
- sáddet mildosiid
- geahččat ohcamušat giedahallandili
- almmuhit nuppástusain
- heaittihit doarjaga.

Áel áššiiddikšunbálvalusat leat čujuhusas

 www.kela.fi/asiointi

Áššiiddikšunbálvalusat ja rehkenastit leat suoma- ja ruoŋagillii.

Telefovnnain

 Sisa- ja eretfáren
020 634 0200

Doaimmahagas dahje oktasašbálvalanbáikkis

 Áel:a doaimmahagat bálvalit buot Áel:a doarjagidda gullelaš áššiin.

Lagamus Áel:a doaimmahaga dahje oktasašbálvalanbáikki čujuhusdieđut leat čujuhusas

 www.kela.fi/yhteystiedot

Áigevárreimiin

Sáhtát várret áiggi Áel doaimmahahkii dahje telefonrávvemii

Várre áiggi, jus du eallimis lea dáhpáhuvvan stuorra nuppástus dahje du ášši lea mánggamohkat.

Várre áiggi čujuhusas

 www.kela.fi/ajanvaraus

ringe Áel:a bálvalannummirii

Áel bárgit leat jávohisgeatnegasat. Sii eai oaččo hállat áššehásiideaset áššiin olggobeale olbmuide.

Almmut nuppástusain

Jos oaččut juoga Áel doarjaga, muitte almmuhit johtilit Áel:ii, jus du eallindilis dáhpuhuvvet nuppástusat.

Dakkárat sáhttet leat ássamis dahje bearašdilis dáhpuhuvvan nuppástusat.

Ruovttoluottabearran

Jus Áel máksá ovddu liiggás boasttu dieđuid vuodul, dan gártá bearrat dus ruovttoluotta.

 www.kela.fi/takaisinperinta

dahje riinge Bearranguovddáži
020 634 4940 (vu–be dmu 9–16).

Nuppástusohcan

Sáhtát ohcat nuppástusa

Áel mearrádussii.

Oaččot mearrádusa mielde rávvaggiid nuppástusa ohcamii.

Jus dus leat jearaldagat,

váldde vuos oktavuoda Áel:ii:

Eret- ja sisafarren

020 634 0200

Sosiáladorvvu

nuppástusohcanlávdegoddi

telefon 0295 163 800

www.somla.fi

Stuđerendoarjaga

nuppástusohcanlávdegoddi

Telefon 0295 333 000

www.opintotuenmuutoksen-hakulautakunta.fi

Bargguhisvuodadorvvu

nuppástusohcanlávdegoddi

Telefon 0295 163 900

www.ttlk.fi

Jus dus bohtá jearramuš doarjagis dahje du ožžon mearrádušas, váldde oktavuoda!

Vu–be dmu 8–17. Dárkkis spiehkaseaddji rabasaiggiid: www.kela.fi/palvelunumerot

Vearjogeatnegasa doarjagat _____ 020 692 200

Ássama doarjagat _____ 020 692 201

Ealáhatáššit _____ 020 692 202

Áel-koarta ja

EU-buohccedikšunkoarta _____ 020 692 203

Veajuiduhttin _____ 020 692 205

Mánnábearrašiid doarjagat _____ 020 692 206

Sisa- ja eretfárren _____ 020 634 0200

Oapmahačča jámedettiin _____ 020 692 208

Studeantta doarjagat _____ 020 692 209

Buohcan _____ 020 692 204

Áigái-bohtindoarjja _____ 020 692 207

Bargguhisvuodaáigge doarjagat _____ 020 692 210

Lápmásiidoarjagat _____ 020 692 211

Áel brošyrat

Ruoktu ja bearaš

Mánnábearraša ovddut ja ássama doarjagat

Dearvvašvuolta ja veajuiduhttin

Buohcuvuhtii gullevaš buhtadusat ja beaiveruđat, veajuiduhttin ja lápmásiiddoarjagat

Stuđeren

Stuđeantta doarjagat ja vearjogeatnegasa doarjagat

Bargguhisvuolta

Bargguhisvuodaáigge doarjagat

Ealáhakkii

Ealáhatdorvu, ássama doarjja ja dikšundoarjja

Fárren Supmii dahje Suomas olgoriikii

Mo beasat Suoma sosiáladorvui, ja mii dáhpáhuvvá, go fárret olgoriikii?

Vuođđoáigái boahtindoarjja

Maŋimuš dili ekonomalašd doarjja

Brošyraid oážžu Áel doaimmahagain dahje oktasašbálvalanbáikkiin.

Brošyrat eará gielaiguin neahtas www.kela.fi/muutkielet